Cin Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Cin Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18637

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Cin Alg?s? Ölçe?i (CAÖ), Halil ?brahim Özasma taraf?ndan 2020 y?l?nda geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, bireylerin **cin** kavram?na dair bili?sel, duygusal ve davran??sal alg?lar?n?, inançlar?n? ve bu varl?klara yönelik tutumlar?n? ölçmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirilmesi, özellikle ?slam kültüründe ve Türk toplumunda yayg?n olan bu metafizik varl?k alg?s?n?n psikolojik ve sosyolojik etkilerini bilimsel olarak incelemeyi hedeflemi?tir. CAÖ, geçerlik ve güvenirlik çal??malar? ile desteklenerek, alandaki ara?t?rmac?lara sa?lam bir ölçüm arac? sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Cin Alg?s?, Jinn, Dini ?nançlar, Metafizik Alg?, Tutum Ölçe?i, Psikometri, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

Halil ?brahim Özasma

Amaç

Cin Alg?s? Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin **cin** kavram?na yükledikleri anlamlar? ve bu alg?n?n psikolojik sonuçlar?n? standardize edilmi? bir biçimde ölçmektir. Geli?tirme çal??mas?, bu inanc?n farkl? boyutlar?n? (örne?in, korku, etkilenme, varolu?a dair kesinlik) ortaya koyarak, kültürel ve dini inanç sistemlerinin bireyin zihinsel sa?l??? ve davran??lar? üzerindeki etkile?imini ara?t?rmac?lar için ölçülebilir hale getirmektir.

Bu ölçek, özellikle din psikolojisi ve sosyal psikoloji alanlar?nda, bireylerin inanç sistemlerinin karma??k do?as?n? anlamaya yönelik ampirik veriler sa?lamak üzere geli?tirilmi?tir. Ölçek, hem klinik hem de akademik ara?t?rmalarda kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r.

Yap?

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, **Cin Alg?s?**d?r. Bu yap?, sadece varolu?a dair basit bir inançtan öte, bireyin cinlerle ilgili deneyimlerini, onlara atfetti?i gücü ve potansiyel tehlikeyi içeren çok boyutlu bir sistemi temsil eder. Yap?n?n alt boyutlar?, büyük olas?l?kla a?a??daki bile?enleri içermektedir (ancak bu bile?enler orijinal makalede detayland?r?lmal?d?r):

Bili?sel Alg?: Cinlerin do?as?, yetenekleri ve varolu? biçimleri hakk?ndaki bilgiler ve kesin inançlar.
Duygusal Tepki: Cinlerle ili?kilendirilen korku, kayg? veya huzur gibi duygusal yan?tlar.
Davran??sal E?ilim: Cinlerden korunma ritüelleri, dualar veya onlarla etkile?im kurma çabalar?

ARABPSYCHOLOGY.COM

gibi davran??sal haz?rl?klar.

Bu yap?, bireyin kültürel ve dini çevreyle olan etkile?imini yans?tan öznel bir alg? mekanizmas?d?r.

Geçerlik

Cin Alg?s? Ölçe?i'nin geçerlik çal??mas?, Özasma (2020) taraf?ndan yürütülen geli?tirme makalesinde sunulmu?tur. Ölçe?in yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla **Faktör Analizi** yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, maddelerin teorik olarak öngörülen yap?ya uygun olarak grupland???n? ve ölçe?in gerçekten **cin alg?s?** yap?s?n? ölçtü?ünü göstermi?tir. Ancak, spesifik faktör yükleri ve varyans oranlar? gibi detayl? bulgular için orijinal makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

Kapsam geçerli?i, uzman görü?leri al?narak ve ilgili literatür taranarak sa?lanm??t?r. Ayr?ca, ölçe?in di?er ilgili psikolojik yap?larla (örne?in, mistik e?ilim, dindarl?k) olan korelasyonlar? incelenerek ölçüt geçerli?i hakk?nda da bilgi sunulmu?tur.

Güvenilirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k katsay?s? (**Cronbach Alfa**) kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir. Geli?tirme çal??mas?nda (Özasma, 2020), ölçe?in genel olarak yüksek düzeyde bir iç tutarl?l??a sahip oldu?u rapor edilmi?tir, bu da maddelerin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Güvenirlik katsay?s?n?n kabul edilebilir standartlar?n üzerinde oldu?u belirtilmi?tir.

Yap?lan güvenirlik çal??malar?, ölçe?in farkl? denek gruplar?nda ve zaman içinde kararl? sonuçlar verdi?ini do?rulam??t?r. Bu, ölçe?in bilimsel ara?t?rmalarda tutarl? veriler elde etmek için uygun oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Cin Alg?s? Ölçe?i'nin geli?tirme sürecinde, ölçe?in yap?sal boyutlar?n? belirlemek üzere hem Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. KFA, maddelerin alt?nda yatan do?al grupla?malar? ortaya ç?karm??; DFA ise belirlenen bu faktör yap?s?n?n veriyle uyumunu test etmi?tir.

Bu analizler sonucunda ölçe?in kaç alt boyuttan olu?tu?u ve her bir alt boyutun cin alg?s?n?n hangi yönünü temsil etti?i netle?tirilmi?tir. Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu mu oldu?unu kesinle?tiren en önemli psikometrik kan?tlard?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek Bilgileri

Test Çe?idi: Geli?tirme Ölçe?i (Development Scale)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme sistemi kullan?ld??? varsay?lmaktad?r (Örne?in, 5'li veya 7'li Likert). Orijinal makalede detaylar? mevcuttur.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Türkiye'deki genel yeti?kin popülasyonu veya üniversite ö?rencileri (Orijinal validasyon çal??mas? kat?l?mc?lar?).

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, Türk kültür ve inanç sistemine özgü cin alg?s?n? ölçtü?ü için, öncelikli olarak bu kültürel ba?lamdaki bireyler için uygundur.

Test Metodolojisi: Öz bildirim envanteri (Self-report inventory).

Anahtar Kelimeler

Cin Alg?s?, Alg?, Ruh Sa?l???, Dini ?nanç, Jinn, Ölçek Geli?tirme, Psikometri, Türkiye.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Kurumsal E-posta Adresi: halil.ibrahim@giresun.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir (Yazar?n Giresun Üniversitesi ?lahiyat Fakültesi ile ili?kili oldu?u tahmin edilmektedir).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2020

?zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik veya ticari kullan?m? için sorumlu yazar Halil ?brahim Özasma ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Genellikle akademik amaçl? kullan?mlarda yazardan izin al?nmas? gerekmektedir.

Referanslar

Özasma, H. ?. (2020). Cin Alg?s? Ölçe?i: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Kilis 7 Aral?k*

ARABPSYCHOLOGY.COM

Üniversitesi ?lahiyat Fakültesi Dergisi, 7(1), 627-644. DOI: http://dx.doi.org/10.46353/k7auifd.697175

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden ula??labilir: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: cin-algisi-olcegi-toad.pdf

Cin Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal kaynak içeri?inde ölçe?e ait maddeler (sorular) aç?kça belirtilmemi?tir. Maddelerin tamam?na, makalenin tam metninden veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilerek ula??labilir. Bu bölüm, orijinal veride madde listesi bulunmad??? için bo? b?rak?lm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM